23/03/2020

Fjalimi i Mitropolitit të Korçës Hirësi Joani

Fjalimi i Mitropolitit të Korçës Hirësi Joani
Mbajtur para studentëve të Akademisë Teologjike “Ngjallja e Krishtit”, Shën Vlash Durrës
Shpjegimi i Lutjes së Shën Efrem Sirianit – Zot dhe Mjeshtër i Jetës sime

Periudha e kreshmës, përveç se një periudhë udhëtimi është dhe një periudhë restaurimi. E përmenda këtë fjalën e restaurimit sepse kur një teolog i famshëm donte të shpjegonte e të vinte në dukje se na ka humbur kuptimi i fjalëve e pikërisht e krahason me restaurimin. Para rreth 80-vjetësh kur nuk ishin zbuluar teknikat e pastrimit të ikonave në shumë pjesë të literaturës botërore, arti i ikonave quhej arti i errët, sepse gjithë ikonat ishin nxjerrë nga tymi i kohës dhe të jepnin imazhin e një pamjeje të errët. Kur dolën teknikat e reja panë që ishin krejtësisht të ndryshme, madje baza e ikonës ishte ndriçimi dhe shkëlqimi. E njëjta gjë ndodh edhe me fjalët e lutjeve tona, pasi ka kaluar shumë kohë, pasi ka kaluar nga pluhuri i neglizhimit, këto fjalë nuk thonë më gjë. Fjala Zot është fjala më pakuptim në botë, sepse të gjithë e përmendin, por asnjë nuk e di se ç’do të thotë. Fjalët e lutjeve tona i themi vetëm me buzë, pa ditur kuptimin e thellë. Dhe periudha e kreshmës është periudha e restaurimit të këtyre fjalëve. Lutja që përmendet më gjatë gjatë kreshmës është lutja e Shën Efrem Sirianit. Është një

lutje e shkurtër dhe është një lutje që do të na shoqërojë gjatë kreshmës të paktën 2 herë në ditë, gjatë shërbesave të Kishës Orthodhokse : “Zot dhe mjeshtër i jetës sime….”.
Në pamje të parë këto duken fjalë të thjeshta, nuk përmendin as vrasje, as vjedhje, as shumë gjëra të tjera dhe shumë njerëz po t’i shohin këto nuk i duken si frymë e mëkatshme.
Le të ndalemi pak e të heqim me sa mundemi n.q.s jemi sadopak restautorë të mirë për të hequr pak nga pluhuri që ka mbuluar këtë fjalë. Përse shenjti dhe gjithë kisha i lutet Zotit që mos t’i japë frymë përtese.
Përtesa është ajo që ne nuk e shohim shumë, por në mënyrë të ngadalshme pushton shpirtin e njeriut dhe e ndryshon atë.
Përtesë nuk do të thotë vetëm përtesë e jashtme, ashtu siç jemi munduar ta shohim ne. Kjo është një reflektim i asaj të brendshmes. Përtesa është mungesa e një energjie shpirtërore. Pak energji shpirtërore ka tek njerëzit për t’u përpjekur për të jetuar një jetë. Po të mos jetë përtesa do të ndryshojë gjithë vizioni ynë. Përtesa është një lloj helmi, që helmon shpirtin dhe mendjen e njeriut dhe krijon një vizion të gabuar mbi botën dhe mbi njerëzit. Nga përtesa vjen dhe çdo gjë tjetër. Depresioni, shqetësimet, që ka njeriu vijnë nga fryma e përtesës. Kjo frymë që luftohej kaq shumë nëpër manastire, luftohej sepse e dinin sa dëm i sjell njeriut fryma e përtesës. Një frymë e cila pothuajse ka zaptuar botën, çfarëdo njeriu të takosh vetëm ankohet. Ankimi vjen pikërisht nga fryma e përtesës. Çdo njeri që ka thellë frymë përtese, akoma dhe më thellë e ka ankimin. Dhe nëse dikush nuk ankohet do të shihet me dyshim sikur nuk është në rregull nga mendët. Aq thellë ka hyrë kjo saqë është bërë si një lloj mënyre jetese, madje si një mënyrë inteligjence jetese. Përtesa në kuptimin asketik të fjalës përtesë, është mungesa e energjisë shpirtërore dhe asketi ia kërkon këtë që mos t’i japë Zoti frymë përtese, sepse e di dëmin e madh që vjen nga përtesa. Le ta analizojë secili nga ne veten dhe le të shohë sesa e thellë është përtesa në shpirtin e tij. Njerëzit që kanë analizuar dhe kanë arritur një pjekje të madhe shpirtërore, kanë qenë njerëz që kanë pasur një energji të madhe shpirtërore. Mos të na duket si një fjalë e thjeshtë, sepse përtesa qëndron në themel të shpirtit të njeriut dhe shkatërron të gjithë shpirtin, i jep atij një vizion tjetër. Përtesa – thoshte në teolog i madh vjen nga djalli, sepse aty ku sugjeron përtesa janë gënjeshtrat e djallit, në kuptimin që i jep një vizion të gabuar mbi botën. Djalli është gjithmonë gënjeshtar dhe ati i gënjeshtrës – thotë Shkrimi i Shenjtë. Sa herë që ne na vijnë sygjerime për botën, për njerëzit, që gjithçka është e keqe, nuk vjen nga Zoti. Thellë – thellë gjithçka është e mirë. Dhe nëse ne do të kemi sy dhe fuqi për të parë të mirën do ta dallojmë atë, por ne nuk e dallojmë dot të mirën, sepse nuk kemi sy, sepse thellë ka hyrë përtesa dhe ka ndryshuar gjithë vizionin tonë. Ndërsa krijimi është krijuar

nga Zoti dhe njeriu është krijuar, që gjë do të thotë thellë që ekziston e mira. E gjersa ekziston e mira, do të thotë që ekziston shpresa. E gjersa ekziston shpresa ekziston edhe energjia shpirtërore për të realizuar mësimin e Zotit. Sot jetojmë në një botë cinike. Ankimi është tipar dallues i botës së sotme, sepse në bazë të shpirtit qëndron vizioni i gabuar mbi botën, mbi njeriun e mbi vëllain. Askush nuk sheh diçka të mirë tek tjetri, sepse pamja e diçkaje të mirë do të thotë zbulim e thellë i vetes tënde dhe asaj diçkaje të mirë. Shën Siluanoi thotë: “Kushdo që është vizituar nga Shpirti i Shenjtë, ka fuqi të shohë Shpirtin e Shenjtë tek të gjithë të tjerët”.

Ne nuk e njohim Shpirtin e Shenjtë, sepse përtesa sjell një imazh të rremë, jo vetëm mbi veten e botën, por edhe mbi shpirtin dhe mbi gjendjen e njeriut. Ajo i jep njeriut një gjendje që nuk është e tij dhe kjo krijon atë që nuk ka më përpjekje të famshme për asketizëm. Asketizëm nuk do të thotë të rrish pa bukë e pa ujë, por asketizëm do të thotë përpjekje për t’u ngjitur atje ku njeriu ka qenë, pra, përpjekje për të filluar udhëtimin.

Ajo që e pengon njeriun të fillojë udhëtimin është pikërisht përtesa. Përtesa thellë – thellë nuk ka llogjikë, por është një iluzion i gabuar e cila vjen në një frymë që e mundon aq shumë njeriun. Jo më kot murgjërit ishin aq të ndjeshëm kundër kësaj fryme. Jo më kot asketi Efrem kërkon të mos ketë frymë përtese. Ankimet e mëdha nuk kanë bazë llogjikën, por janë vizione të gabuara që krijojnë një frymë tjetër mbi botën. Është pikërisht periudha e kreshmës dhe lutja e kishës që do të ndryshojnë këtë gjë. Të ndryshojmë frymën që na ka zaptuar e na zapton vazhdimisht. Është tragjedi të shohësh të rinj dembel. Lutuni Zotit me gjithë shpirt sa herë që thoni lutjen e Shën Efremit që t’ju heqë frymën e përtesës, e pastaj do të kuptoni sa forcë e madhe do t’ju vijë. Gjithë këto gjëra që janë bërë në botë janë bërë nga energji të mëdha. Dhe njerëzit që përhapën ungjillin në të gjithë botën patën një energji të pashtershme shpirtërore, sepse u mungonte fryma e përtesës. Ata kishin jo vetëm energji, por kishin edhe falenderim në shpirt. Shumë njerëz nuk e kuptonin pse ata e kishin falenderimin, sepse ata vuanin dhe lavdëronin Zotin. Sepse duke u hequr fryma e përtesës vjen një vizion i vërtetë mbi botën. Ai që ka vizionin e vërtetë mbi botën, gjithmonë do të ketë në shpirt një frymë falenderimi.

Tjetër që kërkojmë në lutje është kureshtja. Kjo në dukje është një mëkat i vogël, madje nuk është fare mëkat. Mbase njerëzit thonë se nuk ka ndonjë gjë që interesohemi për diçka. Mjeshtërit e jetës shpirtërore dinin të dallonin, ashtu si një mjek i mirë e di sesa e rëndësishme është higjena personale dhe ajo e ambjentit. Edhe nëpërmjet kësaj lutjeje Shën Efremi do që të japë një ambient higjenik shpirtëror. Sepse fryma e kureshtjes vjen nga fryma e përtesës. Të gjithë dembelët janë thashethemaxhinj, sa më tepër të mos merret njeriu me punë reale, aq më tepër do të merret me të tjerët. Eshtë e pamundur që njeriu të mbetet në një

gjendje statike, bosh. Sa qejf kanë njerëzit për thashetheme. Thuaj njerëzve do t'ju flasim nesër për disa persona do të vijnë të gjithë. Thuaj do t'ju flasim nesër për Zotin, asnjë nuk vjen. Sepse mungesa e një energjie të thellë shpirtërore e mbush njeriun me një pseudoinformacion. Informacioni i madh që marrin nga njerëzit, nga televizioni është bosh. Asnjë nuk mban mend çfarë ka marrë para tre ditësh. Gazeta e lajmet të gjitha kalojnë, kjo është një frymë kureshtie. Se ikën një vit e vjen një tjetër pas tij, vetëm 2, 3 emra ndryshojnë, thelbi do të jetë po ai që është. Fryma e kureshtisë është një frymë që nuk e ndihmon dot njeriun. Kurioziteti i madh që ka njeriu që të dijë se çfarë bëjnë të tjerët, do të thotë që ai nuk po kupton dot jo vetëm jetën e tij pse jeton, por nuk e kupton pse e ka këtë kureshti. Dhe ne jemi të ndërgjegjshëm sesa e madhe është kureshtia. Madje njerëzit nuk mund të rrinë dot pa kureshtje. Shumë gjëra që na duken të rëndësishme janë pa vlerë. Çfarë vlere ka se çfarë bëri ai dje? Fryma e kureshtisë i humbet njeriut qëllimin e jetës. Prandaj kërkohet edhe heshtja, sepse të folurit tonë është gjithmonë rreth kureshtjes. Askush nuk e ndalon të folurit. Kur Isaia pa ëngjëjt ata po këndonin: "Shenjt, Shenjt ….." , nëse do të arrini në këtë lloj të foluri, flisni vazhdimisht ditë e natë. Arsyeja që ne themi të kufizohet pak është që atë pak dituri që fitoni në lutje apo mësime, mos ta humbisni mos ta tretni me kureshtjen.

Tjetër gjë që kërkojmë në lutje është: O Zot mos më jep frymë lavdidashjeje. Ajo është diçka që nuk shpëton asnjeri, sado që shumë njerëz nuk e pranojnë, se ne nuk i pranojmë realisht gjërat. Thuaji një hajduti që je hajdut, të hidhet në fyt. Njeriu nuk e pranon lehtë atë që ka. Lavdidashja nuk është thjesht një dëshirë për pushtet të jashtëm, se ne kujtojmë që lavdi duan vetëm disa njerëz që jetojnë në krye. Lavdidashje do të thotë një vizion i ndryshëm i të parit të botës. Për sa kohë që ne i shohim të tjerët si një mjet për qëllimet tona, kjo është lavdidashja. Sepse nuk i duam ata thjesht si persona, si qënie të gjalla, por ne i duam derisa plotësojnë dëshirat tona dhe vizionin tonë. Këtë vizion ka kapur pothuajse gjithë njerëzimi. Ka pak njerëz që i shohin njerëzit si persona, ka pak njerëz që shohin tek çdo njeri imazhin e Trinisë. Dhe lavdidashja është pikërisht shenjë që ne nuk i duam njerëzit ashtu siç janë, por i duam përsa ata plotësojnë dëshirat tona. Kjo do të thotë që ne i shohim njerëzit si objekte.

Në asnjë shpirt ku ndodhen këto gjëra, madje këto të voglat si: përtesa, kureshtja, lavdidashja është shumë e vështirë të vijë hiri i Perëndisë, jo se nuk do Zoti, por e pengojmë ne. Raporti me Zotin është kështu: Zoti jep pa masë. Problemi është se ne nuk kemi enë për të marrë. Ne shkojmë me duar bosh e themi nuk më dha Zoti. Nuk të dha Zoti, se nuk more dot ti, sepse hiri i Zotit është aty në çdo mister, në çdo shërbesë, në çdo libër, në çdo gjë, madje gjithë universi është i mbushur me hirin e Zotit. Arsyeja që ne nuk kemi hir është se nuk kemi mjet për ta kapur. Të gjitha ato që përmend asketi në lutje janë pengesa.

Tjetra që përmendet është kotësia. Ndoshta jemi të gjithë të prapë. Kjo është një nga tragjeditë e mëdha të gjindjes njerëzore. Njeriu i cili u krijua qënie e arsyeshme dhe e lirë, njeriu i cili u krijua të ishte në lidhje të vazhdueshme me Zotin, është bërë një nga qëniet më të kota. Gjithë jeta e tij është kthyer në një kotësi. Kotësi do të thotë mungesa e një qëllimi për jetën. Qëllimi në jetë nuk vendoset dot pa pasur një sistem fetar.
Një kotësi tjetër që flet Shën Efremi është kur ne mendojmë se kemi një qëllim e në realitet nuk e kemi. Ne mendojmë se po jetojmë me Zotin e megjithatë Ai nuk ka asnjë rol në jetën tonë të përditshme. Le të mendojë secili në sekretin e zemrës së tij, sa vend zë realisht Zoti në jetën e tij të përditshme. Le të provojë një ditë të jetojë pa Zotin, çfarë ndryshimi do të ketë. Kjo është kotësia, kur njeriu endet në jetë pa asnje lloj qëllimi.
Asketi kërkon shmangien e këtyre 4 gjërave që në dukje duken të lehta, por që të gjithë të tjerat arrihen mbi këto. Po të jetë njeriu përtac, kureshtar, lavdidashës etj, nuk do të ketë më energji shpirtërore. Mëkati nuk është thjesht thyerje, por ai është një gjendje e brendshme. Është gjendje që jetohet larg Perëndisë. Kjo periudhë është periudhë analizimi dhe restaurimi për t'i hequr pluhurin të gjithë lutjeve. Kërkohet energji për të hequr përtacinë, lavdidashjen, kureshtjen dhe kotësinë. Kjo që ka vendosur asketi është një listë kontrolli, por në kuptimin negativ. Tani le të dalim në kuptimin pozitiv ku asketi kërkon nga Perëndia që t'i japë frymë urtësie. Frymë urtësie ka kuptimin e një cope, kur zemra dhe mendja e njeriut të jetë një. Kur gjithçka që ai dëshiron të bëhet një. Kur shpirti dhe mendja të jetë një. Ato që dëshiron mendja të realizohen. Dhe nuk është vetëm çështje për mëkatarët. Apostulli i madh Shën Pavli thoshte: "Atë që dua nuk e bëj". Fjala i urtë sot është një sharje. Ka humbur vizioni i vërtetë i njeriut mbi gjithçka. Asketi kërkon frymën e urtësisë, frymën që nuk mburret, që nuk kërkon lavdidashje të kotë, që nuk jeton në kotësi. Ungjilli nuk kuptohet dot nga mendja që nuk ka frymë urtësie, sepse çdo frazë e ungjillit ka një tjetër lloj diturie. Mundohuni që ta keni këtë urtësi.
Tjetër gjë që kërkon shenjti dhe kisha është përulësia. Të gjithë e dinë standartin e përulësisë, të gjithë ankohen se të tjerët nuk janë të përulur. Kjo fjalë në rrethanat fetare përdoret më shumë, por praktikohet më pak. Le të mendohemi se çdo të thotë përulësi. Përulësia nuk është një pozë, përulësi nuk do të thotë të shash veten. Ka njerëz që shajnë veten dhe janë shumë krenarë. Përulësi nuk do të thotë të thuash që unë jam i keq. Përulësi do të thotë të arrish të kuptosh gjendjen tënde të vërtetë. Ajo që e prish njeriun është iluzioni për veten. Ne jetojmë me iluzione. Janë pak njerëz që jetojnë me një frymë urtësie, përulësie. Ne gjithmonë ndërtojmë mbi veten diçka që nuk është. Çdo njeri mendon për veten diçka që realisht nuk është. Nëse ai do të ketë sy të mprehtë shpirtëror për të parë veten është e pamundur të mos jetë i përulur. Njeriu që e njeh thellë veten është i përulur. Ai që

e vështron thellë veten e tij pa ato syzet e iluzionit, do të njohë veten e tij, dobësitë e tij. Dhe këto nuk do ta ulin atë, por do ta ngrenë. Ajo që e ul njeriun është ajo që ai ndërton një sistem për botën, e sidomos për veten e tij, kur kjo gjendje nuk ekziston. Kjo do të thotë të jesh me iluzione. Kjo do të thotë të jetosh me ëndërra.
Njeri i përulur do të thotë njeri që ka mendje të kthjellët. Le të shohë çdo njeri pak veten e vet, sa lart e mendon veten nga të tjerët. Çdo njeri e mendon veten më të mirë se të tjerët. Pra, përulësia është një njohje dhe ai që ka një njohje është i përulur. Ai që është i përulur ka një falenderim në shpirt. Të gjitha këto jetojnë në një sistem. Ai që është përtac dhe ankohet; ai që është krenar dhe ankohet; ai që është i përulur falenderon Zotin, sepse ai e di sa pak ka dhënë në këtë gjë dhe di se ka marrë shumë.
Ajo që kërkon asketi dhe kisha nëpërmjet lutjes së Shën Efremit është që gjithsecili të shohë veten me sytë realë, me mendje të kthjellët, ashtu siç është, jo ashtu siç mendon se duhet të ishte, apo siç mendon ai se është. Mënyra se si e shohim ne veten është e gabuar. Përulësia nuk e ul njeriun, por e lartëson atë, sepse përulësi do të thotë të respektosh njeriun ashtu siç është dhe veten tënde ta pranosh ashtu siç je, ta shohësh veten tënde realisht ai që je. Dhe kështu fillon udhëtimi i vërtetë. Askush nuk mund të fillojë udhëtimin e vërtetë nëse nuk e sheh veten ashtu siç është. Kjo thuhet edhe tek paravolia e “Djalit plangprishës”: Djali erdhi në vete. Çfarë tha pasi erdhi në vete? “O Atë mëkatova kundër teje”. Ai pa realisht siç ishte dhe jo sesi ai do të ishte. Kjo është fryma e përulësisë e jo thjesht të marrim poza. Fryma e përulësisë është frymë reale e vërtetë, ne nuk e jetojmë të vërtetën. Ndoshta kemi librat e vërtetë, kemi besimin e vërtetë, prandaj ne shpeshherë mburremi me doktrinën që mund të jetë lavdia e saj, por jo lavdia jonë personale. Fryma e përulësisë jep dritë të madhe, do të na japë dritë të shohim gjendjen tonë reale. E po të shohim gjendjen tonë reale ashtu siç është do ta kërkonim shërimin ashtu siç djali plangprishës, që pasi e kuptoi gjendjen e tij reale filloi të kërkonte shërimin. Çdo njeri që arrin të dallojë që është i sëmurë kërkon mjekim. Ai që mendon që nuk është i sëmurë nuk kërkon mjekim.
Kërkesa e tretë është fryma e durimit. Ai njeri që është i përulur, që ka urtësi, ka edhe durimin. Durimi nuk është thjesht të durosh disa padrejtësira ose të durosh vuajtje të ndryshme. Durimi është një kuptim akoma më thellë. Durimi ashtu si dhe virtytet e tjera është gjendje shpirtërore, është vizion shpirtëror. Njeriu që ka besim është dhe i duruar. Njeriu që nuk ka durim është njeriu që nuk ka besim shumë të fortë. Zoti thotë: “ Me durimin tuaj do të shpëtoni shpëtoni shpirtrat tuaj”. Durim do të thotë që njeriu e mat të sotmen me parametrat e së ardhmes, e së përjetshmes. E ardhmja i jep kuptim jetës së krishterë, “ sepse po të mos ishte Zoti e po të mos ishte ngjallja – thotë Shën Pavli, – atëherë besimi ynë do të ishte i kotë”. Ne jetojmë sikur nuk është Zoti, e sikur nuk do të jetë ngjallja. Kjo është padurim i madh, çdo

gjë e duam sot, nuk presim dot deri nesër. Nuk ka fare durim, se një fatkeqësi e vogël sjell një shpëtim të madh, dhe kështu themi që ka humbur vizioni fetar i botës. Dikur çdo fatkeqësi dhe çdo gjë tjetër nuk shihej si një incident, por shihej në një plan më të thellë shpirtëror dhe mundohej të nxirrte nga kjo të mirën. Çdo gjë që na ndodh, nëse kemi durim të madh do të arrijmë të shohim dhe frutat e saj. Asgjë nuk bëhet pa mund. Sa më i madh mundimi, aq më i madh fitimi. Ne sot e duam çdo gjë pa mund. Gjithçka që ka ndërtuar qytetërimi i sotëm është që mundimi të jetë sa më i vogël dhe sa më tepër ne mundohemi të lehtësohemi, aq më shumë rëndohemi. Çfarë nuk janë bërë për të lehtësuar kohën : avione, lavatriçe etj, e përsëri kohë nuk kanë. Më përpara nuk i kishin këto e kishin më shumë kohë. Koha është një vizion shpirtëror. N.q.s jeton me Zotin ke shumë kohë, durim e gjithçka tjetër. Nëse nuk jeton me Zotin nuk do të kesh kurrë asgjë. Kjo është pse asketi kërkon durim në lutjen e tij. Durimi është një shenjë e vizionit të thellë shpirtëror.

Dhe e fundit dhe më e madhja është fryma e dashurisë. E dimë nga ungjilli që emri i Zotit është dashuri. Pra, ajo që e karakterizon Zotin më tepër se gjithçka tjetër është pikërisht dashuria për çdo gjë. Këtu qëndron dhe ngjashmëria më e madhe që mund të arrijë njeriu më Zotin, kur ai ka në shpirt dashurinë për gjithçka. Dhe ajo që e vret shumë dhe e deformon shpirtin njerëzor është mungesa e dashurisë. Shtojeni sa të mundeni më shumë dashurinë. Madje Zoti thotë duajini dhe armiqtë tuaj. E thotë këtë se na do ne, sepse nëse do të kemi urrejtje në shpirt, jemi ne që do të dëmtohemi jo armiqtë tanë. Madje një shenjt i madh thoshte që nëse një gjethe unë urrej, nuk jam më i plotë. Dashuria është ajo që i jep njeriut dhe shpirtit njerëzor plotësinë e tij. Nëse do t'i japë plotësinë e tij do të jetë gati jo vetëm të durojë të nisë udhëtimin, por do të jetë gati të mbajë një dialog të vazhdueshëm me Perëndinë, sepse e dimë që njeriu është krijuar për të jetuar në kungim të përjetshëm me Perëndinë. Të gjitha këto që folëm janë sa për të na ngacmuar, që secili nga ne të mendojë e të përpiqet të fshijë pak pluhurin e atyre që thotë, sepse nuk ka gjë më të kotë sesa të thuash fjalë pa kuptim. Themi lutje e ato nuk kanë kuptim. Bëjmë shërbesa e po njësoj. Kalon një Pashkë e vjen tjetra e ne jemi po ata, madje dhe më të këqij. Ç'kuptim ka kreshma, lutja nëse ato nuk funksionojnë në rritjen tonë shpirtërore? Të gjitha këto që bëjmë ne, janë mjete për një qëllim final, për takimin e Zotit të ngjallur. Kreshma është një periudhë meditimi, restaurimi. Le ta shfrytëzojmë këtë periudhë, le të mendojmë se kemi një qëllim në këtë jetë. Jemi krijuar me një qëllim të madh, jemi krijuar të jemi me Zotin. Kjo rrugë është shumë e gjatë e duhen shumë pajisje, ashtu si çdo njeri që udhëton merr bukë e gjëra të tjera që i nevojiten, ashtu edhe në udhëtimin shpirtëror një pajisje e madhe vjen nga lutja e Shën Efremit.

Kreshmë të mbarë.

Udhëtim të mbarë drejt Zotit për ta takuar atë në Pashkë.

Fjalimi i Mitropolitit të Korçës Hirësi Joani
Mbajtur para studentëve të Akademisë Teologjike “Ngjallja e Krishtit”, Shën Vlash Durrës
Shpjegimi i Lutjes së Shën Efrem Sirianit – Zot dhe Mjeshtër i Jetës sime
Radio “Ngjallja”/facebook